

05326110871
devci@yahoo.com

İklim ve Sağlık

Prof.E.Didem Evcî Kiraz
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı

05326110871

devci@yahoo.com

Health Sector Expert
of Climate Adaptation
UNDP-Turkey

UN CLIMATE
CHANGE
CONFERENCE
UK 2021

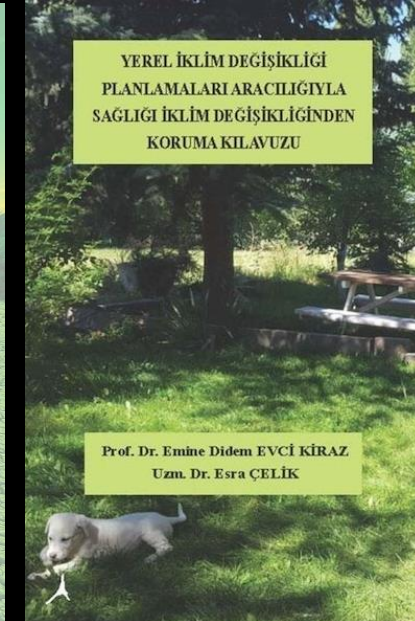
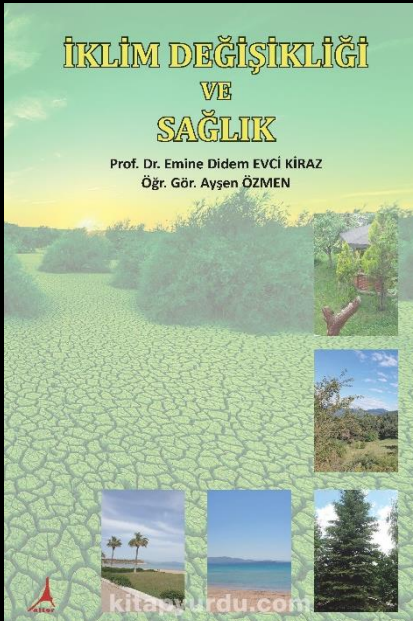
WHO National Healthy Cities Network Coordinator (2000-2004)
Aydın Healthy City Coordinator (2004-2014)
Adviser of Turkish Healthy Cities Association (2016-continues)
WHO European Healthy Cities Network Scientific Committee Member (2021-continues)

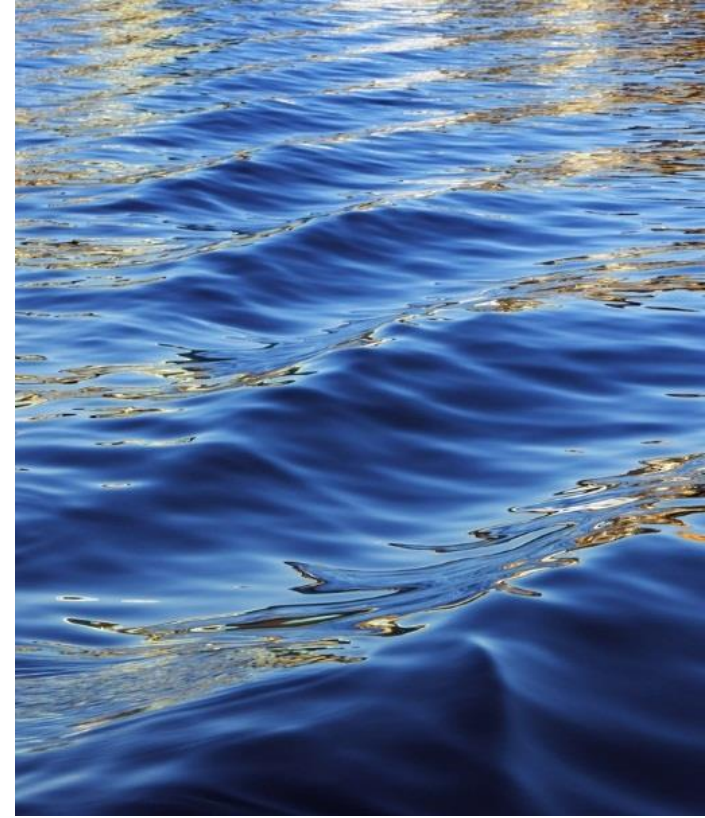
İKLİMİ DUY
İklim Değişikliğine Uyum Eğitimi

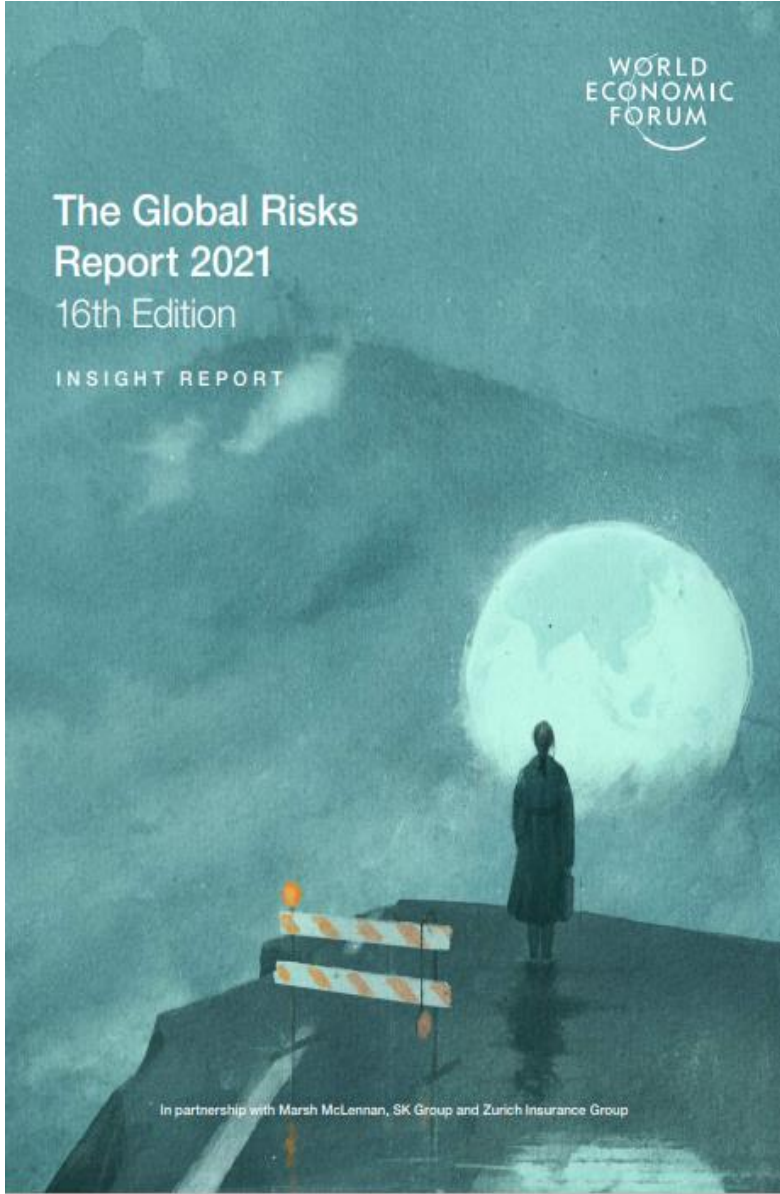

CLIMATE PROMISE
A SAFE AND SUSTAINABLE FUTURE THROUGH BOLD CLIMATE ACTION

KÜREDE NELER OLUYOR?

PARÇALANMIŞ BİR GELECEK

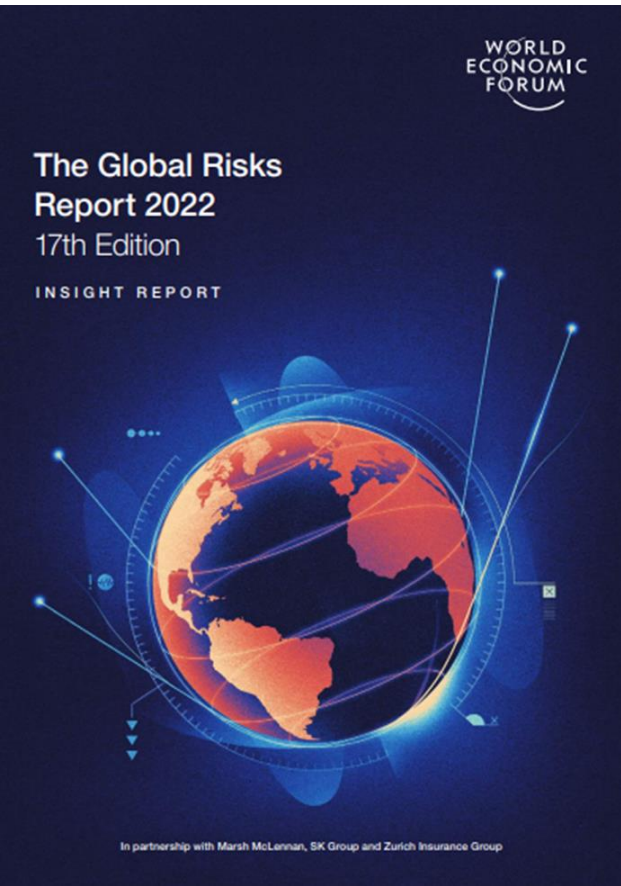
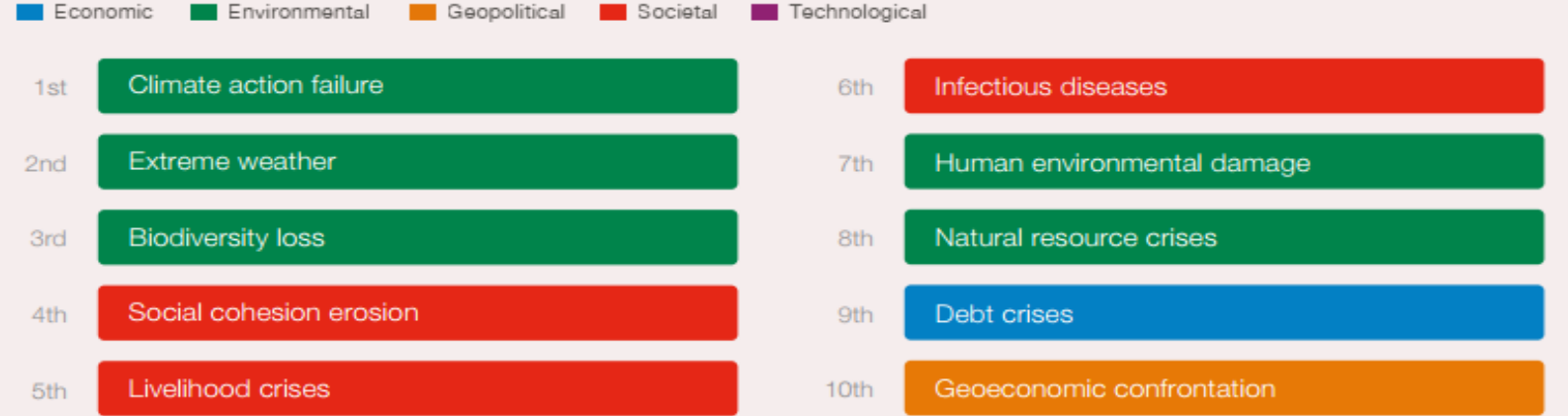

FIGURE 1.3

“Identify the most severe risks on a global scale over the next 10 years”

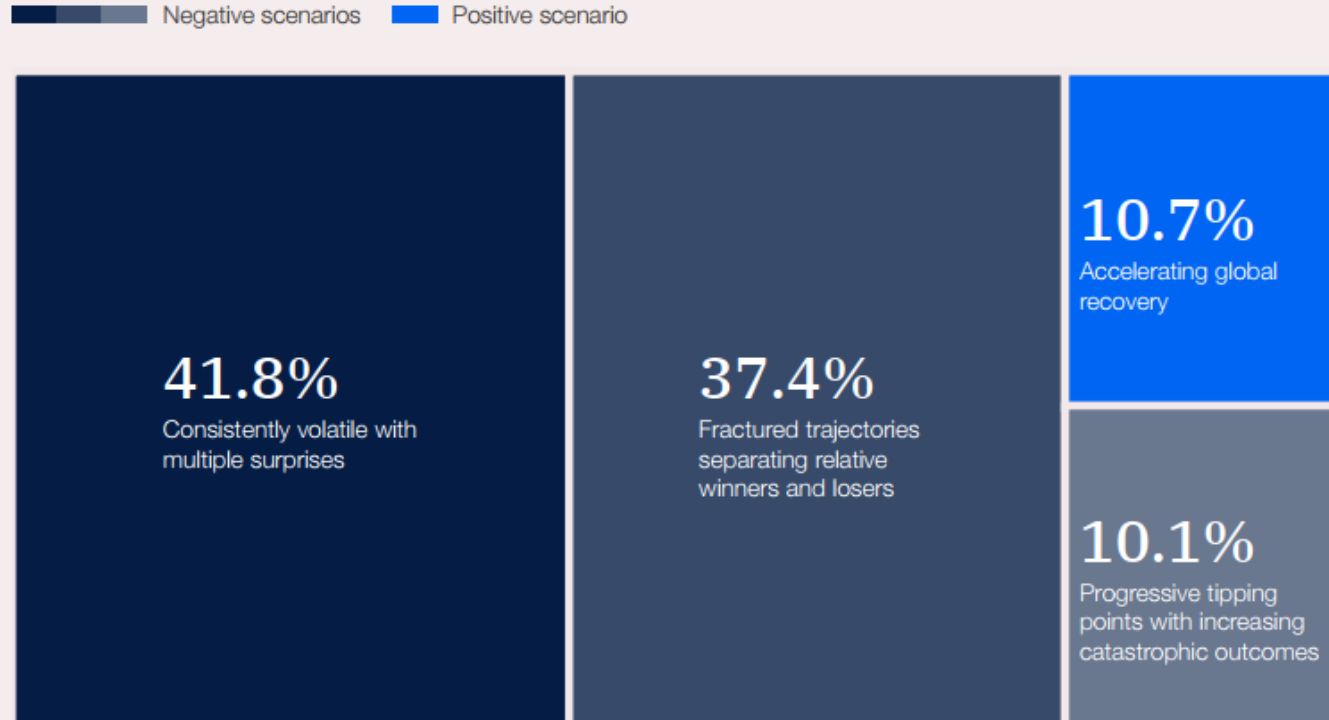
Source: World Economic Forum Global Risks Perception Survey 2021-2022

“Önümüzdeki 10 yılda küresel ölçekte en ciddi riskleri belirleyin”

1. İklim eylemi başarısızlığı
2. Aşırı hava
3. Biyoçeşitlilik kaybı
4. Sosyal uyum erozyonu
5. Geçim krizleri
6. Bulaşıcı hastalıklar
7. İnsanların çevreye verdiği zarar
8. Doğal kaynak krizleri
9. Borç krizleri
10. Jeoekonomik çatışma

FIGURE 1.1

“What is your outlook for the world over the next three years?”

Source: World Economic Forum Global Risks Perception Survey 2021-2022

“Önümüzdeki üç yılda dünyayı nasıl görüyorsunuz?”

%41.8 Birden fazla sürprizle sürekli değişken

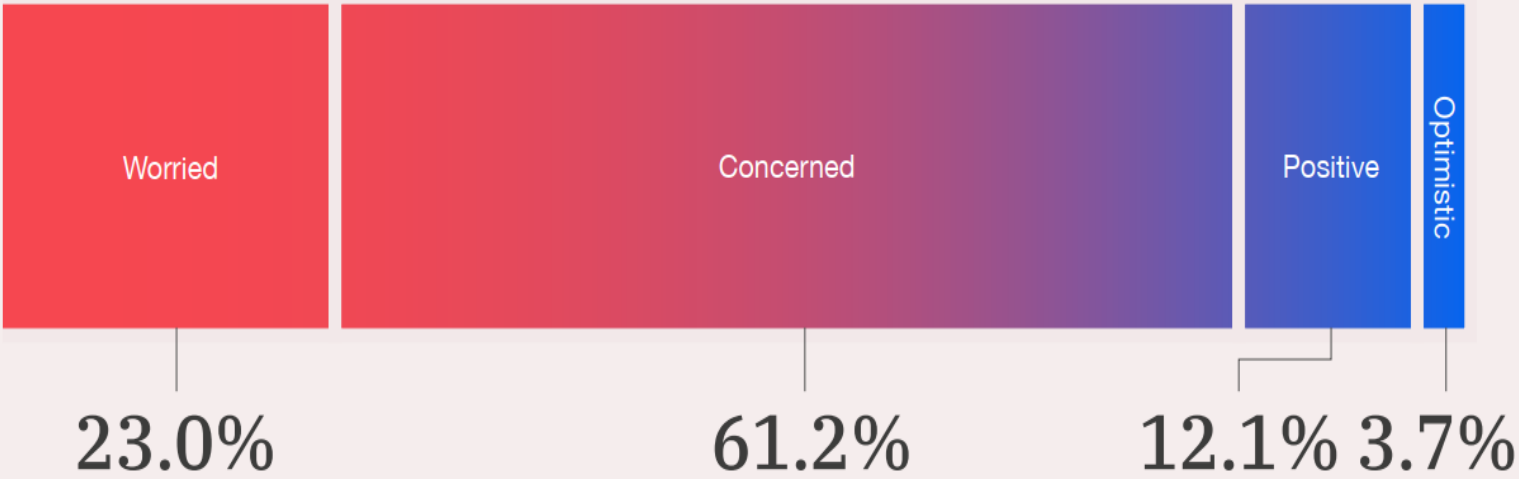
%37.4 Kazananlar ve kaybedenlerin ayrıldığı

%10.1 Artan felaket gibi olaylar

%10.7 Artmış küresel iyileşme

FIGURE 1.2

“How do you feel about the outlook for the world?”

Source: World Economic Forum Global Risks Perception Survey 2021-2022

«Dünya’nın durumu hakkında nasıl hissediyorsun?»

%23.0 endişeli, üzgün

%61.2 kaygılı, endişeli

%12.1 pozitif

%3.7 iyimser

Joseph Fourier, the ‘greenhouse effect’, and the quest for a universal theory of terrestrial temperatures

James R. Fleming

The central role that the theory of the greenhouse effect has not received the attention it deserves, taken out of context.

Jean Baptiste Joseph Fourier (1768–1830) was known by his contemporaries as a friend of Napoleon, administrator, Egyptologist, mathematician and so on, whose fortunes rose and fell with the political tides. He was a mathematics teacher, a secret policeman, a political prisoner (twice), governor of Egypt, prefect of

İklim değişikliğinin elle tutulur, hissedilir, yaşamları değiştirir ve en önemlisi geri dönüşü olmayan sonuçlar yaratır hale gelmesiyle birlikte, iklimi anlama telaşı başlamıştır

Halbuki, 900 yıllardan itibaren alışılmadık düzeyde ısınmanın geleceğe yansımaları tartışılmaya başlanmıştır.

Jean-Baptiste Fourier, Dünya'yı normalden daha sıcak tutabilecek atmosferik etkiyi, günümüzde kullanılan sera etkisi benzetmesini, ilk kullanan kişi olarak kabul edilmektedir (1827)

GEÇ
KALMIŞIZ

- ❖ Dünya şu an 1,01°C daha sıcak
- ❖ Sıcak hava dalgalarının ve kuraklıkların birleşik/arttıran/artan etkileri daha sık görülüyor
- ❖ Güney bölgeleri için daha büyük ölçüde olumsuz etkiler öngörülmekte

KIRMIZI KOD

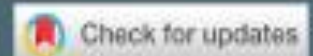
Review

The 2021 report of the Lancet Countdown on health and climate change: code red for a healthy future

Marina Romanello, Alice McGushin, Claudio Di Napoli, Paul Drummond, Nick Hughes, Louis Jansari, Mary Kinnear, Peter Lampard, Balazs Solino-Rodriguez, Nigel Arnell, Sonja Ayeb-Karson, Kristine Beloeil, Wenju Cai, Diarmid Campbell-Lendrum, Stuart Capstick, Jonathan Chambers, Lingchi Chu, Lixiao Chang, Corda Daly, Nihar Dasandi, Sheena Dasgupta, Michael Davies, Paula Dominguez-Soto, Robert Dubrow, Kristie L. Eli, Matthew Eddowes, Paul Ekins, Luis E. Escobar, Garim George, Della Grace, Hilary Graham, Samuel H. Gunther, Stella Hartinger, Kehan He, Clare Heavside, Jeremy Hess, Shih-Chi Hsu, Shou Jankin, Mancio P Jimenez, Ben Kelman, Gregor Kleinewetter, Patrick L. Kinney, Tord Kjellstrom, Dominic Kniveton, Jason K W Lee, Bruno Lenke, Yang Liu, Zhao Liu, Melissa Lott, Rachel Lowe, Jaime Martinez-Urtaza, Mark Maslin, Lucy McAllister, Colin McMichael, Zifu Mi, James Milner, Kaiton Minor, Nahid Mohajer, Maziar Marad-Lakeh, Karyn Minissey, Simon Murzet, Kris A Murray, Tara Neville, Maria Nilsson, Nick Obradovich, Moquino Odhiambo Sewe, Tadj Oroszayn, Matthias Otto, Feridoon Dawji, Olivia Pearson, David Persson, Mahyar Rabbaniha, Elizabeth Robertson, Joacim Rocklöv, Renee N Soto, Jan C Semenza, Joel Sherman, Lihua Shi, Marco Springmann, Mehran Tabetabadi, Jonathan Taylor, Joaquin Trinanes, Jey Shamsak-Guilmette, Bryan Wu, Fabian Wagner, Paul Wilkinson, Matthew Winning, Manuel Iglesias, Shihui Zhang, Peng Gong, Hugh Montgomery, Anthony Costello, Ian Hamilton

Published: October 20, 2021 • DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(21\)01787-6](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(21)01787-6)

FOSİL YAKITLARIN İNSAFINDA

S

The 2022 report of the *Lancet* Countdown on health and climate change: health at the mercy of fossil fuels

Marina Romanello, Claudia Di Napoli, Paul Drummond, Carole Green, Harry Kennard, Pete Lampard, Daniel Scamman, Nigel Arnell, Sonja Ayebe-Karlsson, Lea Berrang Ford, Kristine Belesova, Kathryn Bowen, Wenjia Cai, Max Callaghan, Diarmid Campbell-Lendrum, Jonathan Chambers, Kim R van Daalen, Carole Dalin, Niheer Dasandi, Shouro Dasgupta, Michael Davies, Paula Dominguez-Salas, Robert Dubrow, Kristie L Ebi, Matthew Eckelman, Paul Ekins, Luis E Escobar, Lucien Georgeson, Hilary Graham, Samuel H Gunther, Ian Hamilton, Yun Hang, Risto Hänninen, Stella Hartinger, Kehan He, Jeremy J Hess, Shih-Che Hsu, Slava Jankin, Louis Jamart, Ollie Jay, Ilan Kelman, Gregor Kiesewetter, Patrick Kinney, Tord Kjellstrom, Dominic Kniveton, Jason K W Lee, Bruno Lemke, Yang Liu, Zhao Liu, Melissa Lott, Martin Lotto Batista, Rachel Lowe, Frances MacGuire, Maquins Odhiambo Sewe, Jaime Martinez-Urtaza, Mark Maslin, Lucy McAllister, Alice McGushin, Celia McMichael, Zhifu Mi, James Milner, Kelton Minor, Jan C Minx, Nahid Mohajeri, Maziar Moradi-Lakeh, Karyn Morrissey, Simon Munzert, Kris A Murray, Tara Neville, Maria Nilsson, Nick Obradovich, Megan B O'Hare, Tadj Oreszczyn, Matthias Otto, Fereidoon Owfi, Olivia Pearman, Mahnaz Rabbaniha, Elizabeth J Z Robinson, Joacim Rocklöv, Renee N Salas, Jan C Semenza, Jodi D Sherman, Liuhua Shi, Joy Shumake-Guillemot, Grant Silbert, Mikhail Sofiev, Marco Springmann, Jennifer Stowell, Meisam Tabatabaei, Jonathon Taylor, Joaquin Triñanes, Fabian Wagner, Paul Wilkinson, Matthew Winning, Marisol Yglesias-González, Shihui Zhang, Peng Gong, Hugh Montgomery*, Anthony Costello**

[https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-](https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736(22)00301-5)

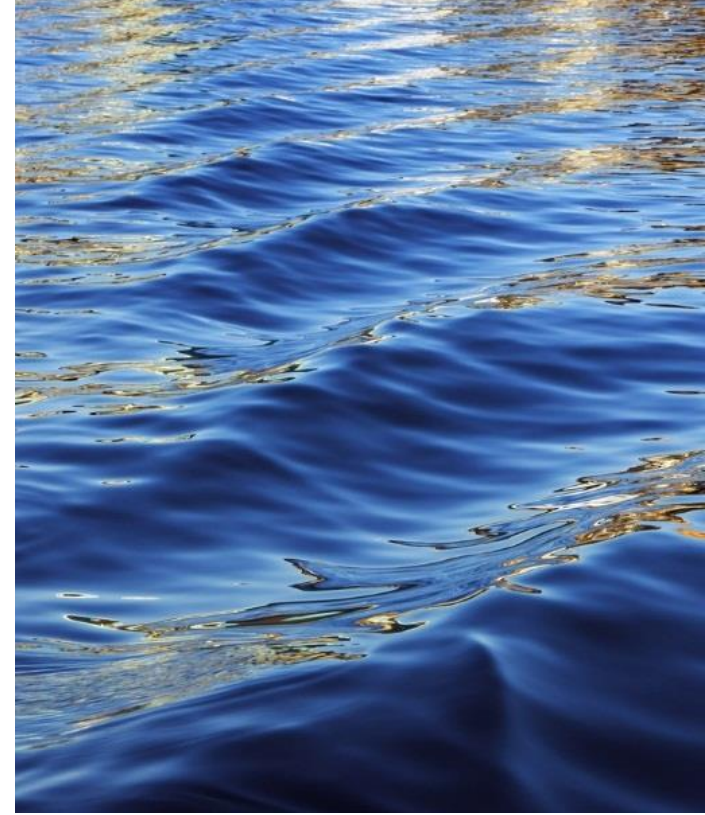
6736(22)00301-5

**Yaşamak istiyorsanız
yeni bir gezegen
bulmak için 100
yılınız kaldı**

**Prof.Stephen Hawking
11.09.2017, saat 21.00**

İKLİM DEĞİŞİRKEN
BİREY, TOPLUM,
ŞEHİR, ÜLKE, KÜRE
SAĞLIĞI VE
SAĞLIK SİSTEMİ
ETKİLENİR Mİ?

«Her yüzyılın kendi halk sağlığı sorunları vardır, iklim değişikliği yüzyılımızın mücadelesidir»

Dr. Margaret Chan, DSÖ Genel Direktörü

1970'lerden 2004'e kadar
yılda tahmini 140.000 fazla ölüm

38 000: sıcaktan etkilenen yaşlılar

2030 ile 2050 arasında
yılda tahmini 250.000 fazla ölüm

48 000: ishal

60 000: sıtma

2030'a kadar sağlığa doğrudan hasar maliyeti
2-4 milyar ABD Doları / yıl

95 000: çocukluk çağı beslenme
bozukluğu

Avrupa'da iklim değişikliği uyum çalışmalarına gereken hız
verilmezse, 2080 yılında sellerden etkilenen kişi sayısı
775 bin – 5,5 milyon kişi

Sağlık Açısından Tehlikeler

- *Aşırı hava olayları
- *Su kaynaklarında değişim
- *Deniz seviyesinin yükselmesi
- *Sıcak/Soğuk hava dalgaları
- *Hava kalitesinde değişim
- *Ultraviyole radyasyon artışı

Sağlığa Etkileri

- *Sıcak ve Soğukla ilişkili Hastalıklar
- *Ultraviyole Radyasyonun Yan Etkileri
- *Hava Kalitesinde Değişimin Yol Açtığı Sağlık Sorunları
 - *Gıda ve Su ile ilişkili Hastalıklar
 - *Değişen Bulaşıcı Hastalık Etkenleri
 - *Vektörlerle ilişkili Hastalıklar
 - *Ruhsal Sorunlar
- *Yeni Ortaya Çıkan ve Yeni Hastalıklar

Değişimlere Hızlı Yanıt Verenler ve Değişimlere Uyum Sağlayanlar **HAYATTA KALACAK**

En son IPCC raporunda vurgulanan
iklim değişikliğinin büyük etkilerine acilen **UYUM SAĞLAMA İHTİYACI**

NELERE UYUM SAĞLAMALIYIM?

İklim değişikliğinin suya ve gıda üretimine etkileri

Sağlığa ve esenliğe etkileri

Kentler, yerleşimler ve altyapılara etkileri

İklim değişikliğine atfedilme güvenirliği

İnsan Sistemleri

	Su kıtlığı	Tarımsal üretim	Hayvancılık ve üretim	Balıkçılık ve üretim	Enfeksiyon hastalıkları	Isı, yetersiz beslenme vd.	Akıl sağlığı	Yer değiştirme	Zarara neden olan taşkınlar	Kıyıda sel/fırtına kaynaklı zararlar	Altyapı zararları	Temel ekonomik sektörlerdeki zararlar
Küresel	+	-	○	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afrika	-	-	-	-	-	-	○	-	-	-	-	-
Asya	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avustralasya	+	-	+	-	-	-	-	değerlendirilmedi	-	-	-	-
Merkezi ve Güney Asya	+	-	+	-	-	-	değerlendirilmedi	-	-	-	-	-
Avrupa	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuzey Amerika	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Küçük Adalar	-	-	-	-	-	-	○	-	-	-	-	-
Kutup	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
Kıyı kentleri	○	○	○	-	○	-	değerlendirilmedi	-	○	-	-	-
Akdeniz bölgesi	-	-	-	-	-	-	değerlendirilmedi	-	+	-	○	-
Dağlık bölgeler	+	+	-	○	-	-	○	-	-	na	-	-

- Yüksek/çok yüksek
- Orta
- Düşük
- Sınırlı/yetersiz kanıt
- na Uygulanamaz

İnsan sistemlerine etkileri

- Artan olumsuz etkiler
- + Artan olumlu ve olumsuz etkiler

Paris

Sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamaya yönelik ilk evrensel anlaşma-2016

Azaltım hedefi: Sera gazı emisyonlarını azaltarak sıcaklıktaki artışı endüstri öncesi düzeylerin 2°C altında, 1,5°C 'ye kadar sınırlandırılması

Uyum hedefi: Sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmak ve küresel sıcaklık hedefi bağlamında yeterli bir uyum yanıtı sağlamak amacıyla uyum sağlama kapasitesini artırma, dirençliliği artırma ve iklim değişikliğine karşı kırılganlığı azaltma

Tüm ulusal ve yerel çalışmalar azaltıma yoğunlaşmış

Dirençli şehirler?

Dirençli toplumlar?

Dirençli bireyler?

Dirençli sektörler?

Dirençli sistemler?

İklim değişikliğine uyumlu kritik alt/üst yapılar?

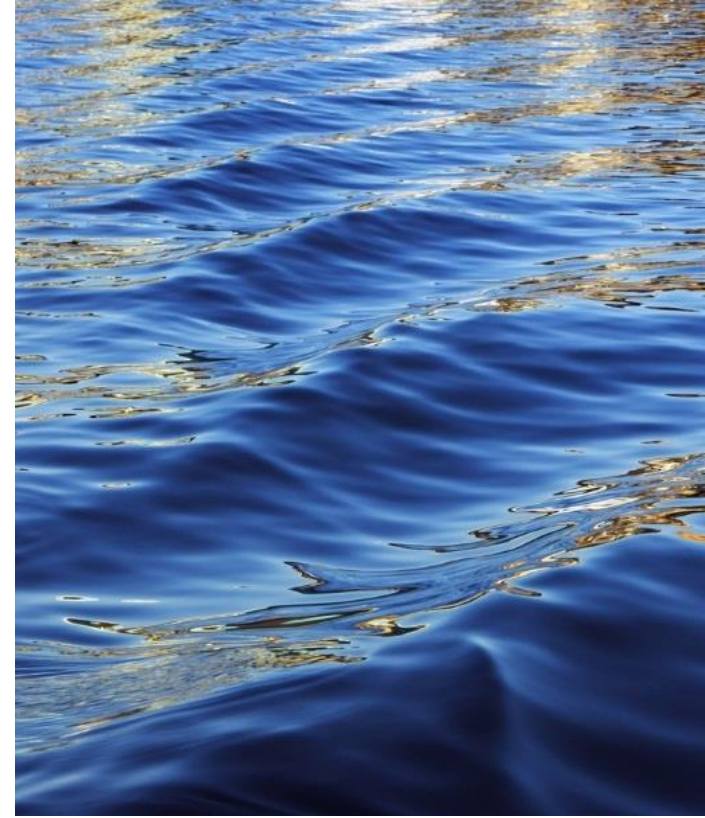
12/11/2021

‘Dr. Merritt söz konusu kadın hastasında astım, kalp yetmezliği ve susuzluk gibi semptomların görüldüğünü ve artan sıcaklıkların bu hastalıkların tesirini daha da artırdığını kaydetti. Dr. Merritt bu sebeplerden ötürü hastasına "iklim değişikliği" teşhisi koyduğunu söyledi.’

Böylece, sağlık sektöründe iklim değişikliğinin sağlık etkileri görünür ve kanıtla desteklenmiş hale gelmiştir

BENİM ŐEHRİMDE
NE YAPMAM
GEREKİYOR?

TEHLİKEYİ BİLMELİYİM

Tehlike yaklaşımadan, erkenden öğrenmeli ve haberdar etmeliyim

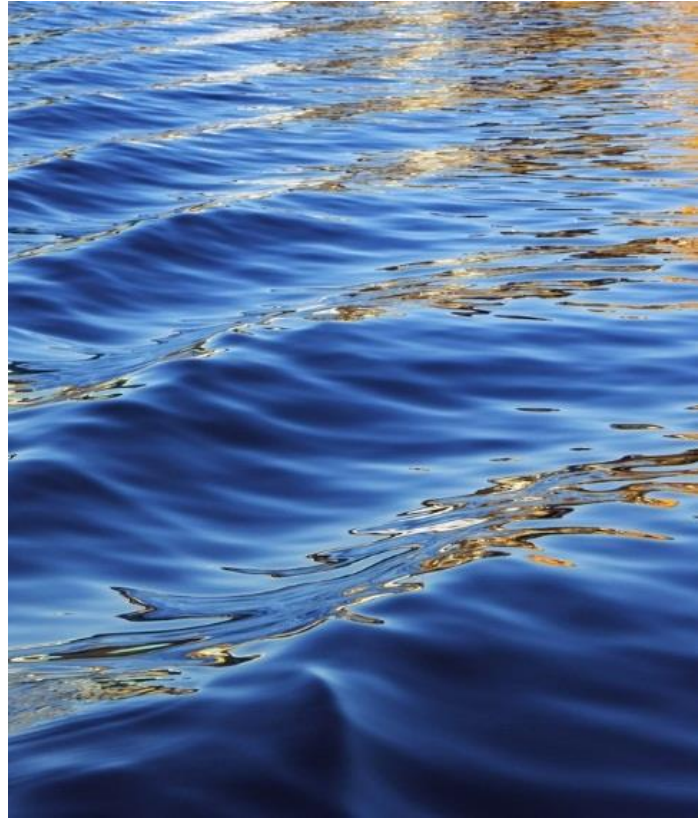
Önlem almalıyım

Etkinin fazla olacağı noktaları ve nüfusu korumalıyım

Olayları iyi yönetmeliyim

Olaylar bitince şehir sakinleri ile yaşamı sağlıklı ve güvenli ortamlarda devam ettirmeliyim

Mevcut politika, strateji ve eylemlerimi gözden geçirip, deneyimlerimle yeniden yapılandırmalıyım

New York City Climate and Health Profile

Overview

New York City (NYC) faces serious public health risks from extreme weather events such as heat waves and coastal storms. With climate change, the severity of these risks will increase. In 2010, the New York City Health Department created a Climate and Health Program with funding from the Centers for Disease Control and Prevention (CDC). The program launched a strategic planning process to assess current climate health risks, identify populations who are especially vulnerable, determine the potential impacts of climate change on public health and inform adaptation strategies. The program's findings have informed NYC's climate health policies and initiatives including OneNYC, the citywide sustainability and equity plan, and NYC Cool Neighborhoods, the citywide heat sustainability plan.

Climate Projections Summary

The New York City Panel on Climate Change (NPCC) — which is composed of climate change scientists, academics and private sector practitioners — regularly reviews local level climate data to improve the accuracy of climate projections. According to NPCC, NYC will experience higher temperatures and rising

Figure 3. Percent Change in Risk of CVD Hospitalizations per Unit Increase in Temperature Between 1991–2004

Figure 4. Percent Change in Risk of Respiratory Illness Hospitalizations per Unit Increase in Temperature Between 1991–2004

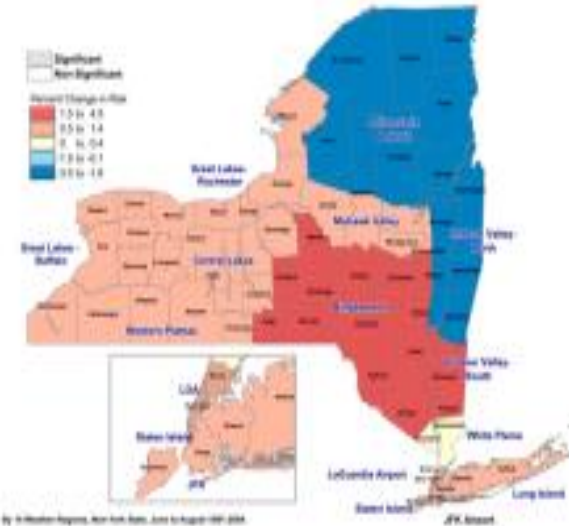
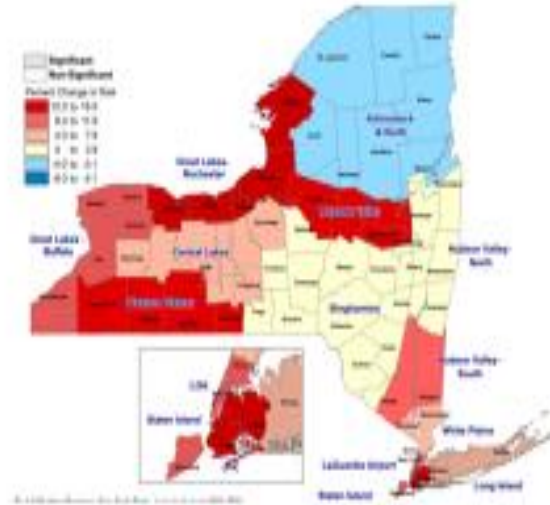
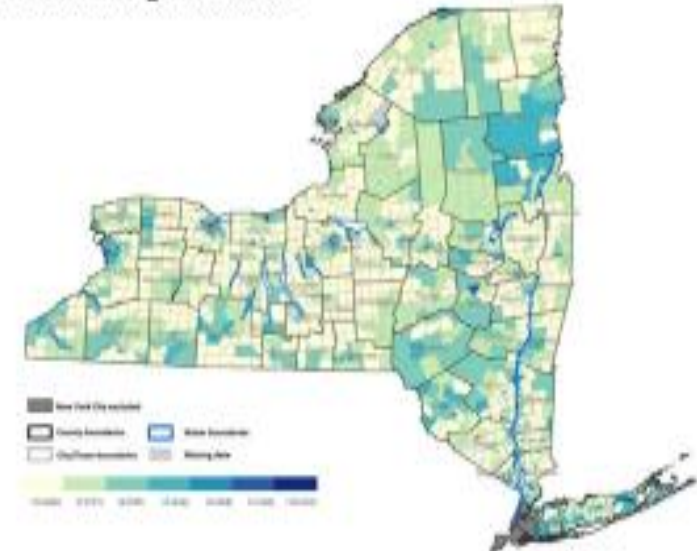

Figure 5. Percent Change in Risk of Acute Renal Failure Hospitalizations per Five-Unit Increase in Temperature Between 1991–2004

Sıcaklık kırılma indeksi

Boston, kıyı taşkın korumasını artırmak ve yeşil alana erişimi artırmak için bataklıkları restore ediyor ve sahil parkları yaratıyor

T.C. İklim Değişikliği Başkanlığı

2.233 takipçi

12 saat • 🌐

📎 İklim değişikliğine uyum ve sürdürülebilirlik ayrı konular değil, birbiriyle bağlantılı!

🤝 Her ikisini birlikte ele alarak herkes için daha eşitlikçi, dirençli ve sürdürülebilir bir gelecek yaratmayı / oluşturmayı amaçlayan "iklimeuyum" projemizi takip edin!

#iklim #climate #iklimdeğişikliği

#climatechange #proje #project #küreselısınma

#globalwarming #Türkiye #sürdürülebilirlik

#sustainability

Türkiye ve 4 Pilot İlde
İklim ve Sağlık Etkisi,
Etkilenebilirlik ve Risk
Düzeyi Analizleri

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi

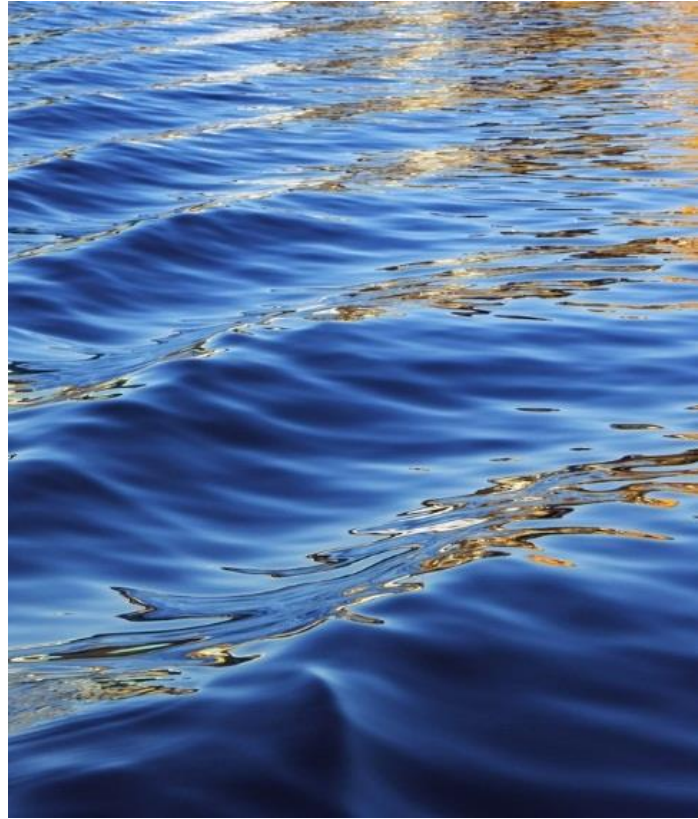

4 pilot şehir için
yerel iklim değişikliğine
uyum stratejisi ve eylem planları

TEHLİKE YAKLAŞMADAN, ERKENDEN
ÖĞRENMELİ VE
HABERDAR ETMELİYİM

Birincil Korunmada Hava Değişkenlerine Yönelik Erken Uyarı Modeli

Prof. Dr. E. Didem Evcı Kiraz
Dr.Burcu Diliüz Doğan

aydinerkenuyarı web sayfası
500 müdahale, 500 kontrol grubu
önce-sonra farkındalık ölçümü

Birincil Korunmada Hava Değişkenlerine Yönelik Erken Uyarı Modeli

Mesaj gönderme eşik değerleri

• Hava sıcaklığı **27 C** (<http://cevresagligi.thsk.saglik.gov.tr> erişim tarihi 28.06.2014)

• UV indeksi **6** (<http://www.epa.gov/climatechange/> erişim tarihi 12.05.2015)

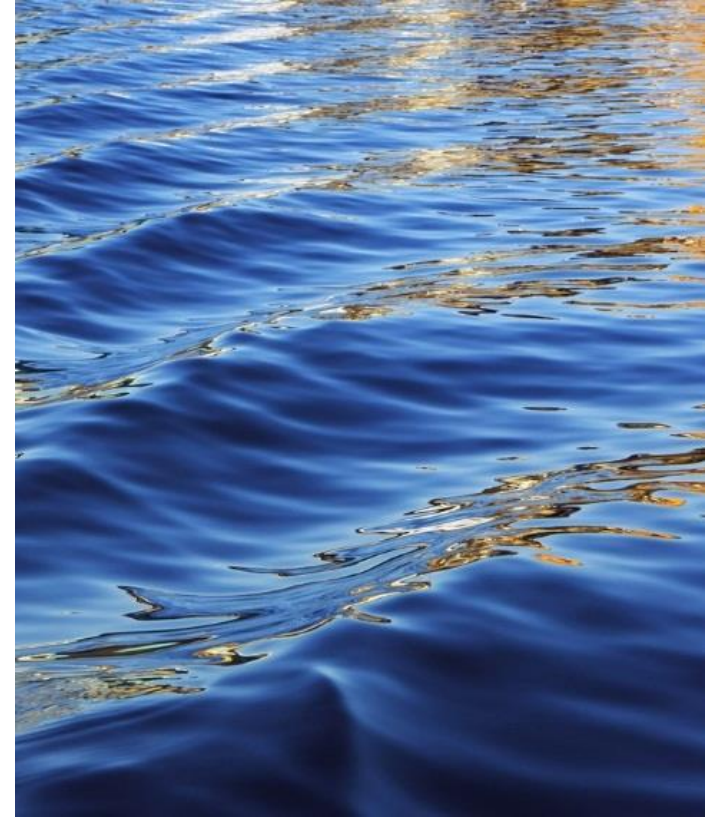
01 Temmuz -31 Aralık 2015 tarihleri arasında yaklaşık **35000 mesaj** (sms+ e-mail)

• Hava kalitesi indeksi **101** (<http://www.havaizleme.gov.tr/hava.html> erişim tarihi 01.06.2015)

Aylar	Sıcaklık	UV indeksi
Temmuz	38,00±1,53	10,04±0,35
Ağustos	35,55±1,92	9,06±0,68
Eylül	32,08±4,59	7,13±1,04
Ekim	26,14±3,47	5,00±1,03

Aylar	HKİ
Ekim	84,83±10,80
Kasım	81,70±16,65
Aralık	111,50±15,19

ÖNLEM ALMALIYIM

Sağlığın İklim Belirleyicileri

Sağlığın sosyal belirleyicileri

Bireysel sağlık düzeyi

Toplumsal sağlık düzeyi

Ulusal, Yerel İklim Duyarlı Hastalıklar Listesi

Karıştırıcı faktörler (Hava kirliliği, bulaşıcı olmayan hastalıklar, alışkanlıklar, bağımlılık gibi)

İklim tehlikeleri

Etkilenebilirlik

Duyarlılık

Uyum Kapasitesi

Maruziyet

İLETİŞİM: +90 (312) 595 22 22

ANASAYFA

SIKÇA SORULAN SORULAR

İLETİŞİM

English

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
HARİTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KURUMSAL ÜRÜNLER UYGULAMALAR FAALİYETLER MÜZE HARİTA DERGİSİ

ATATÜRK KÖŞESİ

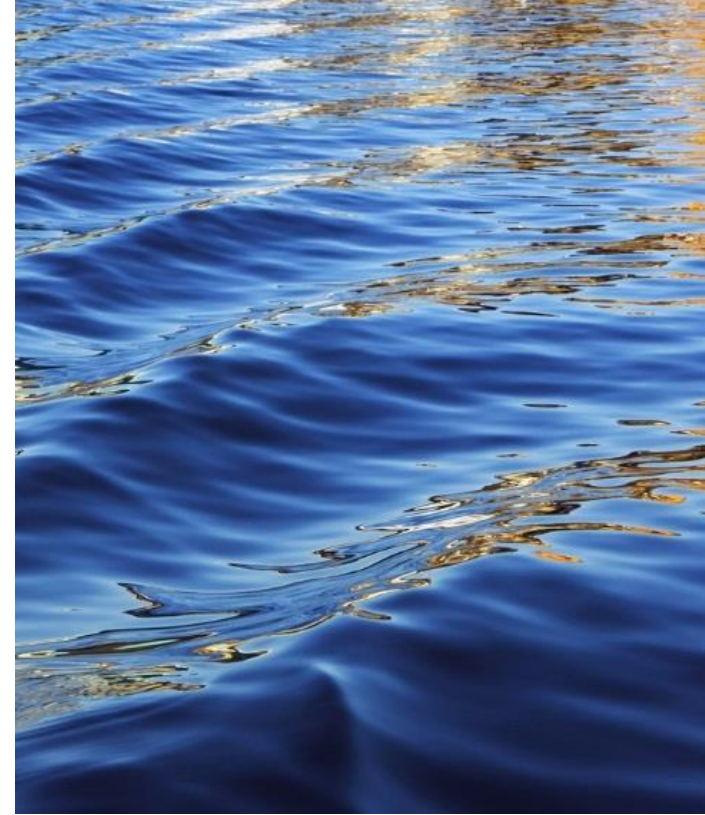
Yenilenen Türkiye Ulusal Deniz Seviyesi İzleme Sistemi (TUDES) Portalı hizmete sunulmuştur.

17.11.2020

İstasyonlar

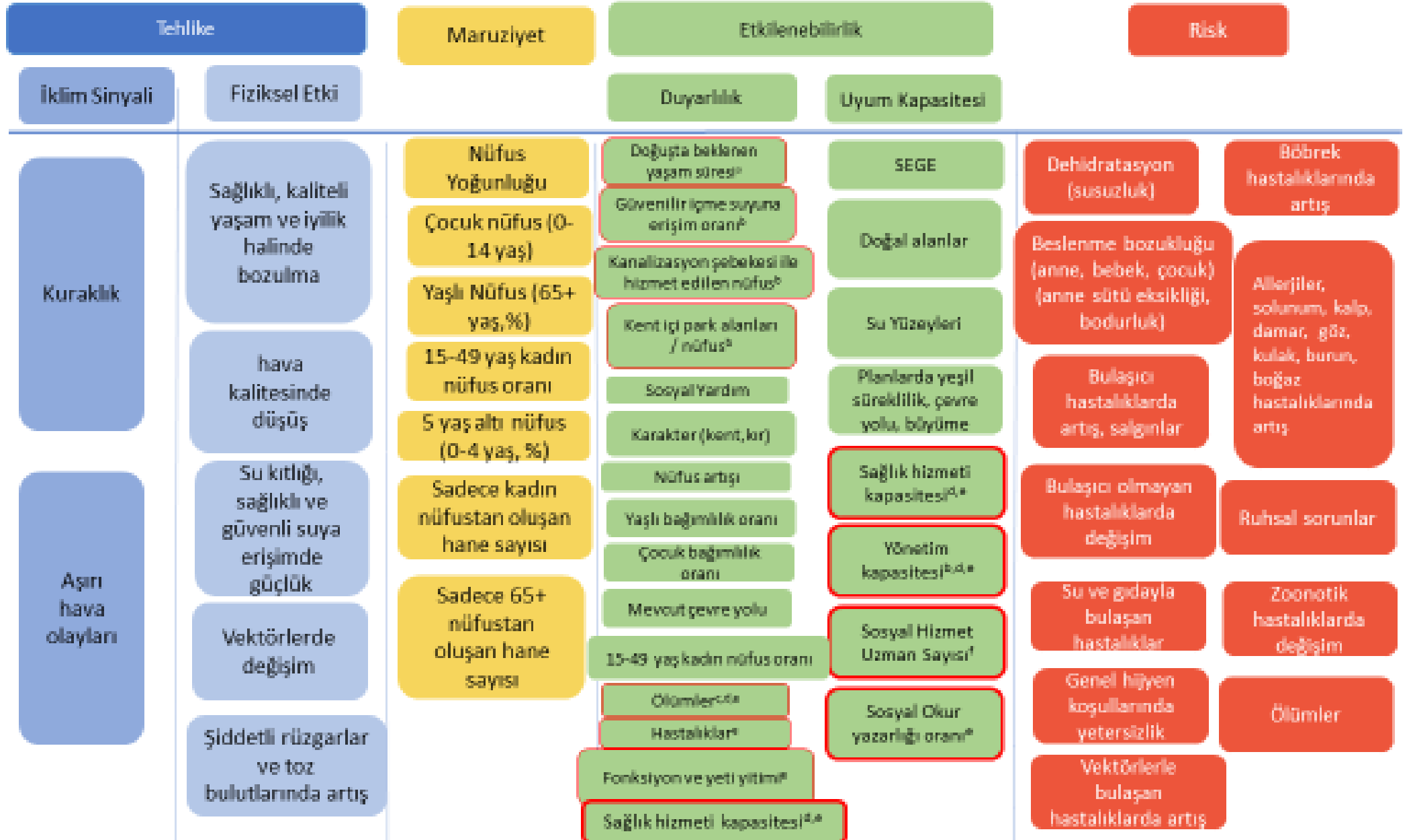

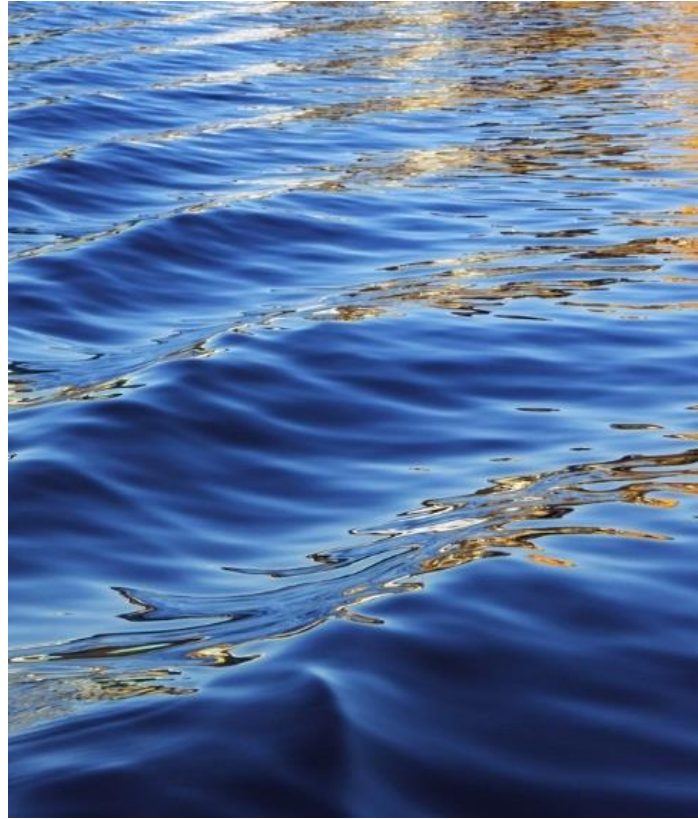
**ETKİNİN FAZLA OLACAĞI
NOKTALAR VE NÜFUSU
KORUMALIYIM**

Sağlık Etki Zinciri: Kent Örneği-1

(Prof.E.Didem Evci Kiraz, Ekim 2021)

OLAYLARI İYİ YÖNETMELİYİM

SAĞLIKTA İKİZ EYLEM: AZALTIM VE UYUM

Sağlık hizmetleri modellerinin iklim değişikliğine olumsuz etkileri

Sağlık tesisleri emisyonları

Atıklar, bertaraf

Enerji tüketimi

Su kullanımı

Sağlık teknolojisi, üretimi, lojistiği ve iklime olumsuz etkileri

Azaltım

Sağlık

Uyum

Kimseyi geride bırakma

Herkese sağlık

Tek sağlık

Her politikada sağlık

Halk sağlığı bakış açısı

Halk sağlığı savunuculuğu ve liderliği

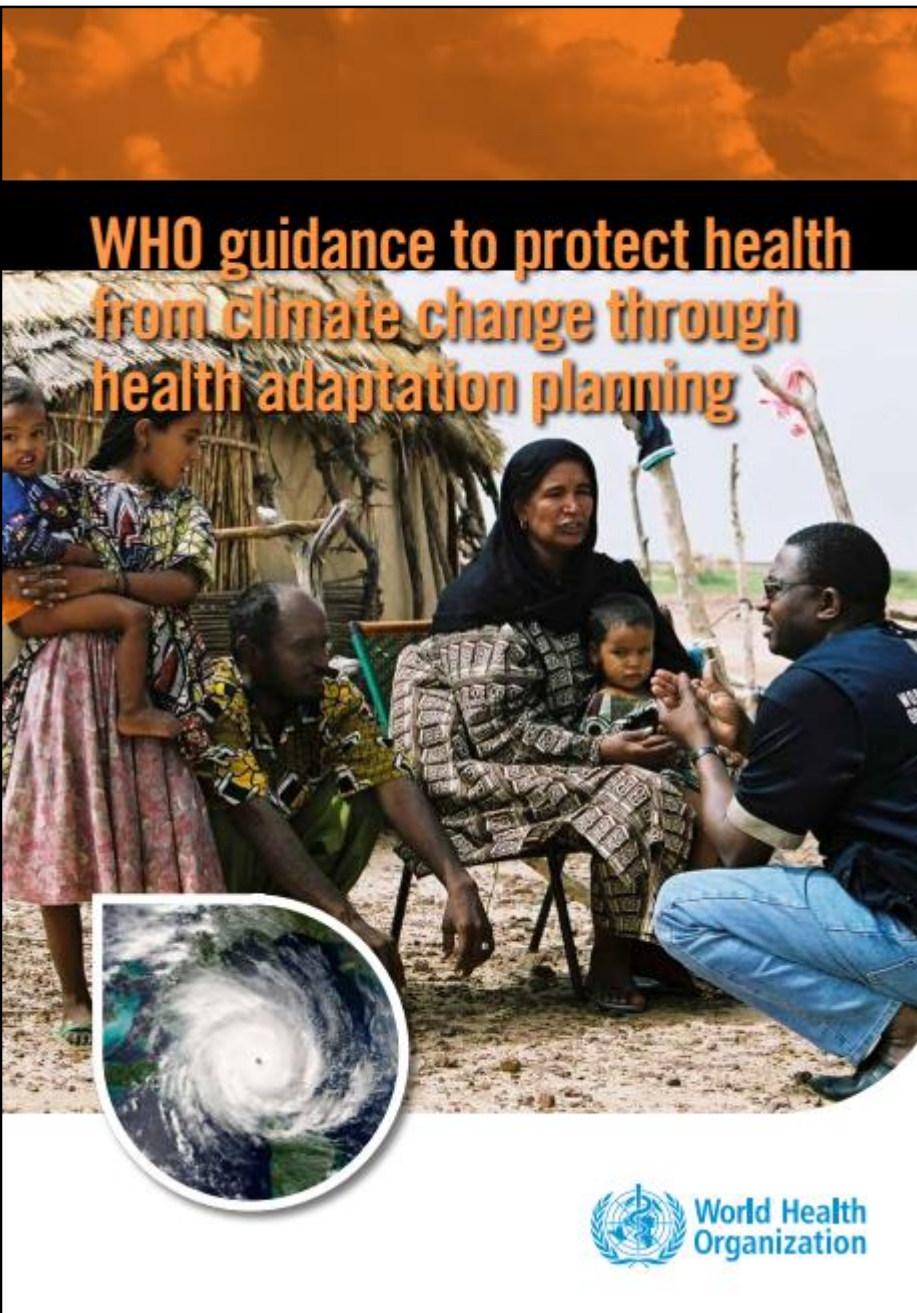
Kanıtla dayalı konuşma ve karar verme

Topluma, ekonomiye, ruha yük olmayacak politikalar

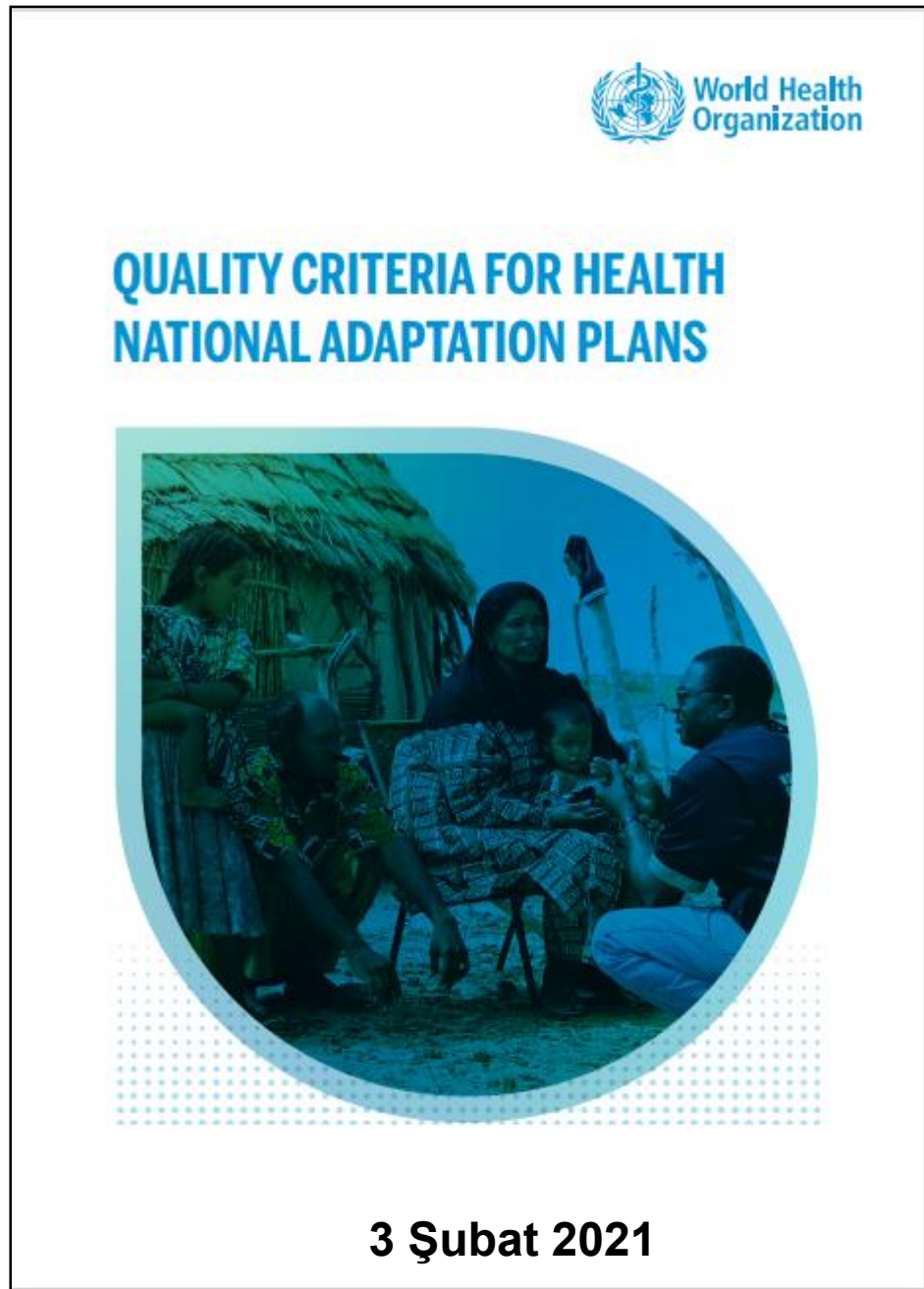
Öncelikle Var olan sistem, mevzuat, program vb. ile entegrasyon

Yenilik hayalleri için bütçe, insan gücü, zaman, kararlılık

Halk sağlığı erken uyarı sistemleri-bugün

2014

3 Şubat 2021

**İKLİM
KANUNU**

**Sürdürülebilir
Uygulamalar**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM (6. – 11. MADDELER)

6. İklim değişikliğine dirençli, rekabetçi ve teknolojiyi etkin kullanan, havzanın ürün desenini ve su bütçesini dikkate alan verimli bir tarım sektörü oluşturulmalıdır.
7. Tarım ürünleri ve alanları ile ilgili iklim değişikliğine uyum seçeneklerinin belirlenmesine yönelik AR-GE çalışmaları gerçekleştirilmelidir.
8. Ekosistem hizmetleri ve biyoçeşitliliğin korunması amacıyla iklim değişikliğine uyumlu tarım uygulamaları yaygınlaştırılmalıdır.
9. İklim değişikliğine bağlı afetlere karşı tarım sigortaları sistemi (TARSİM) güçlendirilmelidir.
10. İklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlanması amacıyla tarım sektöründe faaliyet gösteren paydaşlara yönelik eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri yaygınlaştırılmalı, teknik ve mali destek mekanizmaları güçlendirilmelidir.
11. İklim değişikliğinin halk sağlığına etkilerine karşı koruyucu hekimlik temelinde uyum eylemleri tespit edilmeli, uygulanmalı ve bu yönde kapasitenin geliştirilmesi sağlanmalıdır.

YEREL YÖNETİMLER (21. – 25. MADDELER)

21. AB Yeşil Mutabakatı ve bu bağlamda geliştirilen müktesebata uymayı kolaylaştırmak için bölgesel ve küresel birliklerle ortaklıklar kurulmalıdır.
22. Kentsel alanlarda mekânsal fonksiyonlar arasındaki mesafelerin, ulaşım için kullanılacak altyapı ve enerji miktarını en aza indirecek şekilde planlanması ve yapılandırılması sağlanmalıdır.
23. İklim değişikliğinin yerel ölçekte halk sağlığı üzerinde oluşturduğu riskler belirlenmeli ve muhtemel olumsuz etkilerin azaltılmasına yönelik olarak yerel yönetimlerle birlikte yerel iklim ve sağlık uyum planları oluşturulmalıdır.
24. Yerel düzeyde iklim değişikliğiyle mücadeledeki eylemlere yönelik ilerlemenin takip edilmesi için etki ölçümleri ve raporlama bakış açısı benimsenmeli ve uygulanmalıdır.
25. Yerelde sera gazı emisyon kaynaklarının azaltımı doğrultusunda tüm sektörlerde yerel yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artırılması sağlanmalıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

GÖÇ, ADİL GEÇİŞ VE DİĞER SOSYAL POLİTİKALAR (44. – 45. MADDELER)

44. İklim değişikliğinin ortaya çıkarabileceği sağlık sorunlarının yönetilmesinde; halk sağlığı ve yeni hastalıklar gibi alanlarda, insan, hayvan-bitki ve çevre üçgenini gözeterek şekilde, tek sağlık yaklaşımı ve sağlık etki değerlendirmesi metodunun rehberliğinde, etki belirleme, önleme, izleme, erken uyarı ve hızlı yanıt çalışmalarının, ilgili disiplin ve sektörlerin katılımı ile eşgüdümlü olarak yönetilmesi benimsenmelidir.
45. İklim değişikliği kaynaklı iş sağlığı güvenliği ve halk sağlığı başlıklarında doğabilecek ilave hizmet talebinin tahminlenmesine ve karşılanmasına yönelik tedbirlerin alınmasına ilişkin çalışmalar yapılmalıdır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN SAĞLIK ÜZERİNE OLUMSUZ ETKİLERİNİN AZALTILMASI ULUSAL PROGRAMI VE EYLEM PLANI

Ankara, 2015

- A- Aşırı hava olaylarının (aşırı yağış, aşırı sıcak ve soğuk havalar, hava kirliliği) ve bunun sonucu ortaya çıkan doğal afetlerin (sel, yangın vb.) insan sağlığına olan etkisinin azaltılması
- B- İklim değişikliği sonucu ülkemizde görülen ve/veya artan hastalıkların takibi için kurumsal altyapının güçlendirilmesi kurum içi ve kurumlararası iş birliğinin artırılması
- C- Su ve gıda güvenliğinin sağlanması, su ve gıda kaynaklı hastalıklarla mücadele
- D- Hassas grupların iklim değişikliğinin olumsuzluklarından etkilenmemesi için gerekli çalışmaların yapılması
- E- Sağlık kuruluşlarının iklim değişikliğine olan olumsuz katkılarının azaltılması
- F- İklim değişikliğinin sağlık üzerine olumsuz etkilerinden daha etkin korunma için halkın bilinçlendirilmesi
- G- İzleme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Çevre Sağlığı Dairesi Başkanlığı

[ANASAYFA](#)

[BAŞKANLIĞIMIZ](#)

[BİRİMLER](#)

[HABERLER](#)

[İLETİŞİM](#)

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAĞLIĞI GELİŞTİREN BELEDİYE
(SAGEB)
UYGULAMA REHBERİ

ANKARA - 2021

TÜRKİYE SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ

İKLİM VE SAĞLIK ÇALIŞTAYI

İklim değişikliğinin sağlık etkileri konusunda belediyelerin bilgi düzeyi ve farkındalığının artırılması, yerel iklim değişikliği planlamalarında iklim değişikliğinin sağlık etkileri bölümünün yer alması için bölüm yazım klavuzu hazırlanması.

Tarih : 16 Haziran 2021, Çarşamba Saat : 13:30 - 15:30

Tarih : 17 Haziran 2021, Perşembe Saat : 13:30 - 15:30

Tarih : 18 Haziran 2021, Cuma Saat : 13:30 - 15:30

Prof. Dr. E. Didem Evcı Kiraz
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi

Arş. Gör. Dr. Esra Çelik
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

 sagliklikentler

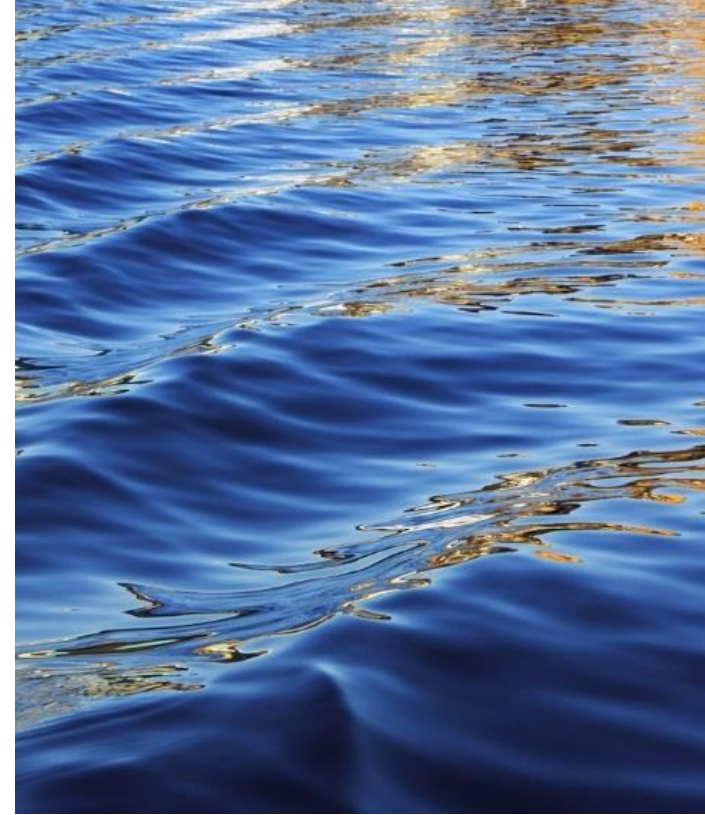
 sagliklikentler

 sagliklikentlerbirligi

Olaylar bitince şehir sakinleri ile yaşamı sağlıklı ve güvenli ortamlarda devam ettirmeliyim

Mevcut politika, strateji ve eylemlerimi gözden geçirip, deneyimlerimle yeniden yapılandırmalıyım

İkiz Eylem: Azaltım ve Uyum
İklim Değişikliğine Halk
Sağlığı Yaklaşımı

Sağlığın İklim Belirleyicileri
Sağlığı İklim Değişikliğinin
Olumsuz Etkilerinden
Korumak

Sağlıkta Uyuma Uyum

Mali destek kirliliğine son vermek=
Sağlığı geliştirecek çıktısı olan
girişimlere destek

Daha sağlıklıyı
inşa etmek

Sağlık pazarlık
konusu değildir

Dirençli toplum için
seferberlik: Zaman,
insan gücü

Sağlık taahhütlerinden
sapmamak

BİRLİKTE YAPMAK

Sağlıklı Şehir Ofisleri

İklim Değişikliği Dairesi/Müdürlüğü

Kent Konseyleri

Şehir Sakinleri

Twenty steps for developing
a Healthy Cities project

3rd Edition, 1997

World Health Organization
Regional Office for Europe
1997

Şehir Sağlığı
Profili

Şehir Sağlık Gelişim Planı

Toplum

Özel Sektör

Ulaşım Sektörü

Ekonomi Sektörü

Sağlık ve Sosyal Sektör

Çevre

Endüstri

Eğitim

Yerel Politikalar ve Yasalar

Ulusal Politikalar ve Yasalar

Herkes için Sağlık Stratejisi

İçerik

Şehir Sağlık Gelişim Planları kapsamlıdır ve sektörler arası çalışmalara dayanır. Tüm sağlık faaliyetlerini ve sağlıkla ilgili faaliyetleri entegre eder ve sağlık üzerinde etkili olan tüm sektörler arasında bağlantılar kurar.

İklim Klinikleri: Yeşil Yeni Mutabakat için Sağlıklı İklim Reçetesi

Sağlığı geliştiren eylemlere odaklanmayı savunanların bir araya gelmesi ve ekonomi yeşili anlaşmaların sağlığı geliştirici yeşil anlaşmalara dönüşmesini sağlayacak adımların atılması açısından “Sağlıklı İklim Reçetesi” geleceği şekillendirecek bir yaklaşımdır

The background features a complex, abstract pattern resembling a circuit board or neural network. It consists of dark, winding lines and numerous circular nodes, some of which are highlighted with a soft, out-of-focus glow. The color palette is dominated by cool blues and greens, with the text itself set against a solid, vibrant green rectangular backdrop.

GENÇLER
DİJİTAL ÇÖZÜMLER
AKILLI TEKNOLOJİLER
METAVERSE

05326110871

devci@yahoo.com

Health Sector Expert
of Climate Adaptation
UNDP-Turkey

UN CLIMATE
CHANGE
CONFERENCE
UK 2021

WHO National Healthy Cities Network Coordinator (2000-2004)
Aydın Healthy City Coordinator (2004-2014)
Adviser of Turkish Healthy Cities Association (2016-continues)
WHO European Healthy Cities Network Scientific Committee Member (2021-continues)

iklimi DUY
İklim Değişikliğine Uyum Eğitimi

CLIMATE PROMISE
A SAFE AND SUSTAINABLE FUTURE THROUGH BOLD CLIMATE ACTION

